

Marek ADAM, Karel Kosík v kontextu marxistického myšlení (osobnost a rozbor díla). Diplomová práce PF JU, České Budějovice 2010, 175 s. + 9 příloh.

Posudek vedoucího práce:

Přiblížit se jakékoli osobnosti a jejímu myšlení je vždy obtížné, v případě tak originálního myslitele, jakým byl Karel Kosík (1926-2003), je to obtížné o to více. Marek Adam se však s tématem, které ho evidentně zaujalo, jednoznačně vyrovnal se ctí.

Česká marxistická věda, včetně filosofie, jen obtížně hledala osobnosti, které ji nějakým výrazným způsobem posouvaly – a pokud se tak stalo, obtížně se s nimi vyrovnávala, neboť přesně nevěděla, co si s nimi počít. Marek Adam tak ve své diplomové práci představuje první pokus o celkový pohled na život a dílo tohoto filosofa, přičemž se diplomant snažil jeho působení zasadit do širších souvislostí vývoje českého a (středo)evropského marxismu a marxismu-leninismu, včetně revizionismu, s nímž je někdy Karel Kosík také spojován – jakkoli on sám, jak Marek Adam dokládá, se považoval za autentického marxistu; a to i po roce 1989, kdy se ocital v polemikách s Václavem Havlem a dalšími.

První kapitola, nejvíce opřená o literaturu (zvl. práce M. Kopečka), představuje vstup do celé problematiky, přiblížení souřadnic, jakýchsi normativních modů, v nichž se budeme pohybovat – a do nichž je třeba Karla Kosíka vřazovat. Další kapitola pak přibližuje životní osudy Karla Kosíka, jeho úspěchy i hořkosti, a to i jeho dogmatického období na počátku padesátých let či rozchodu s KSČ za normalizace; násilného přerušení jeho kariéry. Neopomíjí ani jeho soukromý život, včetně manželství s Růženou Grebeníčkovou.

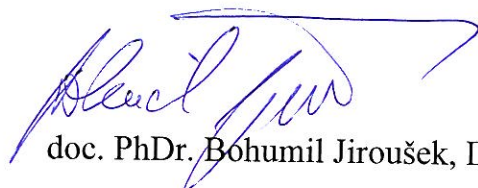
Třetí kapitola, jež patří k nejtěžejnějším, analyzuje vědecké dílo Karla Kosíka, jeho pohled na svět kolem nás, včetně jeho publicistických polemik, konfrontuje ho s pohledy jiných (mj. s György Konradem). Samozřejmě středobodem je tu Kosíkova Dialektika konkrétního, spis, který ho celosvětově proslavil. Místy snad diplomant mohl být odvážnější ve formulacích vlastních názorů, v každém případě však Kosíkovo myšlení přiblížil na odpovídající úrovni.

Čtvrtá kapitola se vrací k osobnosti Karla Kosíka, ovšem v pohledech jeho blízkých – spolupracovníků, přátel a partnerky Marie Novákové. Závěrečná pátá kapitola pak představuje Karla Kosíka jako objekt bádání, pohledy na něj v kontextu marxistického myšlení.

Marek Adam pro svou práci prostudoval archivní materiály v Literárním archivu Památníku národního písemnictví i v Archivu Akademie věd České republiky, řadu publikací, včetně samizdatových textů (mj. sborníku Karlu Kosíkovi k narozeninám), nepochybně ke kvalitám práce přispěla i možnost konzultací s Marií Novákovou a Kosíkovými přáteli – filozofy Václavem Tomkem a Josefem Zumrem.

Diplomová práce je psána kultivovaným jazykem, se znalostí dobové terminologie, někdy je zde patrné větší využití delších citátů, což však v žádném případě není na škodu věci – často jde o nepublikované vzpomínky (případně tzv. šedou literaturu) významných osobností české vědy a kultury právě ve vztahu ke Karlu Kosíkovi.

Magisterskou práci Marka Adama jednoznačně **doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm výborně.**

doc. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr.

Radošovice 12. srpna 2010